

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НУЖДА БАГАЧІВ

Ціла американська преса говорить тепер про рапорт спеціального комітету розслідувачів для з'ясування економічного стану південних стейтів...

Бо чи не можна віднести й до інших країн світу слів рапорту, в котрих називається парадоксом, себто противоріччю це, що південні стейти є щедро випосажені природою преріжними багатствами...

Власне з цього, що край багатий, дослідники роблять висновок, що стан населення не є безвихідний. Якби край не мав природних багатств, то нужда населення була би природним впливом природних умовин.

Коли, наприклад, розслід ствердив, що одною з головних причин нужди південного населення серед природного багатства краю є брак машинерії для переміни природних багатств в вжиток для населення...

Урядовий розслід економічного стану південних стейтів показує нам, що для знайдення заради лиху треба довгої приготуваної студії самих умовин та довшого шукання способу заради лиху.

З КИМ ТУТ МИРИТИСЯ?

У львівському „Ділі“ розвинулася дискусія на тему, чи варт миритися з нашими, так званими „москвофілами“, чи ні?

Щодо селян, міщан, робітників, то нема двох слів, що так Цезарь нарід, тільки, на жаль, збаламучений, оббріханий. З тим народом мусимо порозумітися, мусимо йому отворити очі і повчити його, хто він і хто йому ворог.

Не знаю, чи в інших народів є такі типи, які заперечували би право на самостійність тому народові, до якого належать, які висміювали його мову, його звичаї, його побут, його змагання, його ідеали...

Наші москвофіли — це найлютіші вороги, може ще більші, як польські ендеки — і за це їх польські ендеки так дуже люблять. Певно, цеж їх союзники, які помагають їм українців нищити. Ті „льоляні, погондні, добже виховані і пишменні“ в об'язанню старорусіні і супроти нас, українців, крайне нетолерантні, навіть брутальні.

зо своїм сином і донькою. І знаєте що? — Той „руський“ відважився — в українському домі між самими українцями! — викрикувати, що нема ніякої України й ніколи не буде і т. д. А ті українці, замість показати такому добродієві фізично, що Україна є та буде, ще його делікатно успокоювали і гарно погостили...

Відомо, що наші „руські“ люблять поклонитись Вахові. І ось в одному містечку одного господина — також „талергофський мученик“ — з талергофським трираменним хрестом і русским триколюровим царським флагом у бутонерці що вечора давав задушно полякам по пляному в коршмі цілі спектаклі, причому вигукував: „Нема жадней України, єст тільки Росія і Польска...“

Перед підписаним один „руський корифей“ прозивав ті міліони, що гинули в Україні з голоду через большевицьку господарку, „українськими сириломучениками“... Той самий „геній“ вихвалював прилюдно перед поляками Сталіна за те, що за одного Кірова вистреляв лиш у Києві 28 українських „націоналістів“...

Нема нічого огиднішого, як ті „руські“ часописи. Нема чила „Русского Голосу“ та ще більше „Землі і Волі“, в якому нема булоб цюкування на українство — аж до обридженя... Тут треба цілком об'єктивно признати, що в українських часописах про капців нема чогось подібного. Бо в наших часописах цілими тижнями й навіть місяцями нема про них і згадки, так, начеб тих „руських“ між нами зовсім не було.

Я з початку не вірив, що є де на світі такі люди, які мо-

жуть так думати, як пише „Руский Голос“ чи „Земля і Воля“. І тому я старався балакати із самими „руськими“ про наші справи. Якеж враження? — Найгірше. Ті люди справді так думають, як ті їх часописи пишуть, значить, присвоюють собі гадки зі своїх часописів і те все вам повторюють. І так під впливом великого корифея-славіста Ваврика мало ще не кожний „руський“, який не знає ніякої іншої мови крім польської, є таксамо знаменитим фільольогом-славістом, який вам як слід докаже, що українська мова — це діалект російської. І то чим той „руський“ дурніший, тим завзятіше це робить.

І „руські госпожі“ люблять вас переконувати, що українці таки не мають рації. Кажуть, що то всеодні, що українці, чи руский, що вони переїхали увесь південь давньої Росії, а ніякої України там не бачили, що кінчили гімназію в Ростові і знають дуже добре руский язык, що наша мова — це діалект російської, що нема чого дилітиса, що Росія така велика, сильна, багата, гарна, а ми такі маленькі, такі бідні, такі слабенькі, що ми самі собі не дамо ради з противниками, які нас навмисне ділять, щоб так нас скорше пожертви, що німці — це наші найгірші вороги, що словяни повинні триматися купи, що руска література перша у світі, що руский язык такий багатий і найкращий по італійським, що руский народ дав світові таких геніїв, як Пушкин, Достоевський, Ленін і т. д.

Цього року святкує ціла Україна 950-літній ювілей прийняття християнської віри. На західно-українських землях офіційно заінаугурував святкування цього великого свята 24. липня ц. р. митрополит Андрій Шептицький. Як доносять старокраєві часописи, ювілей на західно-українських землях справляють містами, містечками й селами, греко-католики і православні. Святкують цей великий ювілей також українці на еміграції, серед них наші громади в Америці.

гофів і на шибениці, що українців видумали німці докупи з поляками... Кожна дія власні цінності на полі науки, культури, мистецтва, літератури. В одинацятім віці Русь-Україна здобуває вершок літературного розквіту того періоду.

І з ким же тут миритися? Що ті наші „руські“ представляють? Яка їх сила? Народні установи, в яких господарили, розгарбали і пропали... Що вони ще мають? Ставропіт, кількадесят кооперативів, які ледви клигають, „Ризницю“ в Самборі і філію в Сянці? — „Бескид“ у Сянці був би вже давно пішов у чужі руки, колиб його був не санував Іх (перше риманівське, а тепер сянцьке) високопрехосходительство...

Хто хоче знати, хто вони такі, ті наші „руські“, той нехай читає їх часописи, в яких вони люблять горлати на всі чотири сторони світу про свою льояльність: Ось глядять на нас прихильно — між були все льояльні, ми від коліски до гробу льояльні, ми ніколи з ніким не воювали, ми ніколи нікого не вбивали, наша мова ще льояльніша, як її батьки, нас ніхто ніколи не паціфікував, ми нікуди ніяких петицій не вислали... Ми дуже, дуже льояльні, не так, як українці. Але на що ви впустили їх — тих наших ворогів і ваших — до Народнього Дому? То за нашу льояльність?

Але вже хіба доволі. З тими капцями ніби інтелігентами шкода — на мою думку — навіть говорити. Бо з ким ви до чогось договоритесь? З Ганасевичами, Вавриками чи Мікадами? Зовсім інша справа із селянами, хоч т. зв. руских селян уже нині небагато. Хіба десь у забитих кутах та в нас на Лемківщині. Для цих мусимо знайти добре слово. Треба видавати відповідні публікації в цій справі та отвирати народові очі. З простим народом можна напевнє скоріше дійти до ладу.

Бувший руский.

ЮВІЛЕЙ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Цього року святкує ціла Україна 950-літній ювілей прийняття християнської віри. На західно-українських землях офіційно заінаугурував святкування цього великого свята 24. липня ц. р. митрополит Андрій Шептицький. Як доносять старокраєві часописи, ювілей на західно-українських землях справляють містами, містечками й селами, греко-католики і православні. Святкують цей великий ювілей також українці на еміграції, серед них наші громади в Америці.

ликий впровадив в українське життя не тільки віру в Христа, віру в одного Бога, але також цілковито відмінний світогляд, цілковито відмінну мораль, відмінне зрозуміння зла та добра. А вслід за тим впровадив відмінний погляд на законодавство та на ціль суспільної устрій. Найважлишою засадою християнської науки, що мала і має такий великий вплив на кристалізацію даного суспільного устрою, є це, що вона вважає в обличчі Бога всіх людей рівними.

постуг світу. Дістаючи джерела надхнення в християнстві, Русь-Україна творить свої власні цінності на полі науки, культури, мистецтва, літератури. В одинацятім віці Русь-Україна здобуває вершок літературного розквіту того періоду. Та не лише під оглядом науки, літератури та мистецтва Русь-Україна здобуває таке велике місце. Опіраючи свій суспільний устрій на гуманістичні ідеї Христа, вона консолідується також політично. Вона набирає величезної політичної відпорності проти нападів різних азійських кочовиків, проти татарських орда, які сотками тисяч, а то й мільонами висипувалися з Азії й через „браму“ між Уралом та Каспійським морем вдарили в стару українську державу. Роз'ін ці дикі племена мали величезний. І колиб не велика відпорність старої української держави, то вони певно булиб опинились не в Україні, і частинно в Польщі, але булиб досягнули берегів Атлантики. Русь-Україна знехотралізувала ті племена. І хоча сама в тих замораннях ослабла, то проте оборонила своїми грувнями решту Європи. Коли дивимоса на цей акт хрещення з історичної перспективи, з віддалі 950 літ, воно видається нам зовсім льогічне і зрозуміле. Як же могло бути інакше? Та коли ми візьмемо під увагу тодішні часи й нагадаємо собі, що тоді наші племена мали свою поганську релігію, мали своїх богів, яким вірили і поклонялись, то тоді щойно наберемо пошани до того великого і смілого чину князя Володимира. Бо виривати комусь його стару релігію і настановляти нових богів — це ризикозна й небезпечна річ. А всежтаки на неї князь Володимир рішився! Безперечно, можна припускати, що до охрещення Русі-України прийшло не лише завдяки особистому заходом великого князя, але також внаслідок певних внутрішніх суспільно-духових ферментацій. У тодішніх українських племенах мусіло бути певне незадоволення з тодішньої їхньої релігії. Вони мусили шукати чогось нового, спрагнені були нового Бога. Цим тільки можна пояснити відносно спокійне, а навіть радісне прийняття християнства. Та заслуга Володимира Великого полягає в тому, що він пішов утертим шляхом попередніх володарів (а також пізніших), не здавляв цього бажання нової віри та не пробував силою вдержати на престолах старих богів. Він сам узяв в руки ініціативу.

СТОЛІТТЯ ЖИВАРКИ.

Цього року минуло 100 літ від хвилини, коли в 1838-му році молодий фермер у Злучених Державах Америки, Мек Кормік, винайшов першу живварку і почав нею працювати. Як кожний перший винахід, так і живварка Мек Корміка не працювала як слід. Мек Кормік не зрачувався цим і з великою впертістю працював над тим, щоб усунути всі недостачі та завести нові удосконалення. Він осягнув свою ціль, коли президент Линколн наказав завести живварку у всіх стейтах Злучених Держав, де працювали фермери. Мек Кормік умер 1884 р.

Музика і політик в одній особі.

Один наш славний композитор, сам собою симпатичний скульпар, стрічається в каварні зо знайомим. — Майстре, чи можете позичити мені двацять злотих? — Ні, коханій приятелю, як маємо гніватися, то хай це буде відраза.

О. Луговий. Автор астерігає за собою всі права. ЗА УКРАЇНУ (ВІРА БАБЕНКО) Повість із часів революції і повстанської війни у Великій Україні. (В двох частинах). Частина друга (52)

— Ну, якій вони сторожі? — заговорив, наче оправдуєчись. — Без сумніву, є і між ними ідеї, але в більшості це блягузи і спекулянти. Хіба не бачите, що в Чека командантами громадяни мейсевої віри?...

— Ну, якій вони сторожі? — заговорив, наче оправдуєчись. — Без сумніву, є і між ними ідеї, але в більшості це блягузи і спекулянти. Хіба не бачите, що в Чека командантами громадяни мейсевої віри?...

— Ну, якій вони сторожі? — заговорив, наче оправдуєчись. — Без сумніву, є і між ними ідеї, але в більшості це блягузи і спекулянти. Хіба не бачите, що в Чека командантами громадяни мейсевої віри?...

• З ДНЯ •

ХТО Й ЩО РОБИВ ПРИ ФІЛЬМІ „МАРУСЯ”

БАЧАТЬ ЧУЖЕ ПІД ЛІСОМ...

Скрентонська „Народна Воля” тішиться. Шляхотне серце мають шановні редактори і редакторки „Народної Волі”. Але тішаться вони не тому, що запримітили якусь радісну появу в нашій суспільності, тільки тому, що... люди не складають жертв на світову виставу в Нью Йорку. Пан редактор від української частини вперто відкидає заклики Витавовоо Комітету. Передрукував тільки протокол зборів; але знову не на те, щоб допомогти ділу, тільки, щоб поспіяти, мовляв „дивіть, скільки роботи той Комітет дотепер зробив!”

А „Баба Яга” в англійській частині таки добре регочеться з того, що збірники ідуть пиняво. „Хі, хі, хі, ха, ха, ха!” зашліпується вона. „Люди не складають грошей тому, що Комітет виглядає як олд Греніс телефон бук”.

ЯК ВОНО НАПРАВДУ.

Безперечно, що збірники повинні скорше йти. Та, беручи під увагу це, що Виставовий Комітет урядє всього 4 місяці і впродовж того часу таки зібрав поверх півтори тисячі доларів, то справа не буде виглядати так дуже зле. Нині економічна криза. Крім того наші люди звикли все складати гроші в останній моменті.

Всеж таки півтори тисячі впродовж чотирьох місяців це не дуже погано! А ось „Народна Воля”, враз со своїм апаратом та тисячами читачів, збирала роками на Робітничий Дім у Львові і збирала щось кілька тисяч доларів!

Чому „Баба Яга” з того не сміється? Цеж далеко кумедніше.

ЩЕ ОДИН ДОКАЗ ТАКОЇ „ЖЕРТВЕННОСТІ”.

Або взяти касові звіти той жертвенності, що її нині переводить „Народна Воля”. В числі з 11 серпня ц. р., на другій сторінці грубими буквами затитулована така рубрика: „Світло під селянську стріху”. А з боку стоять тарари і дукати. Ото один громадянин зложив одного доляра; другий другого, а третій третього. І це все! Аж три долари в цілм звіті! Але зате на кінці грубими буквами стоїть: „Передім проголошено... \$3,331.53. РАЗОМ \$3,334.53”. Ото вам вкотили! А якби так „олд Грені” хотіла все нові жертви зачисляти до попередніх і подавати загальне число, то за той сам час, за який „Народна Воля” збрала \$3,334.53 — вона дістала суму, що складалася з десятків тисяч доларів!!!

В однім дні „олд Грені” дістане більше жертв, ніж „Народна Воля” за цілий місяць. Ха, ха, ха. Хи, хи, хи! Чи не смішно?

ПУСТИЙ РЕПТ.

Зрозуміло, що ми не тішимося з того направду, тільки в той спосіб ставимо під мікроскоп радість редакторів „Народної Волі”. Бо нема чого тішитися, коли „Народна Воля” мало збирає жертв на народні цілі, а також нема чого тішитися, коли пиняво йдуть збірники на Світову Виставу. Бо цілі, на які збирає „Народна Воля”, хоч може і йдуть на ті інституції, які виключно в руках радикалів, то проте вони в загальному становлять цінність вназародно. Також Світова Вистава в Нью Йорку це не приватний бізнес, „олд Грені”, тільки всенародна справа. Коли творився Комітет, то до нього вибирали членів на прилюдних загальних зборах. На тих зборах була така тенденція, щоб втягнути конче до Комітету і пред-

СЦЕНИ З НЕДАВНО ВИКІНЧЕНОЇ ФІЛЬМИ „МАРУСЯ”, що її випродукувала Українська Фільмова Корпорація („UKRAFILM CO.”)

- 1) Наліво вгорі: Гриць і Маруся на любовній розмові в садку.
- 2) Направо вгорі: Хлопці, жартуючи, купують Дмитра в кориті.
- 3) Наліво внизу: Хлопці й дівчата танцюють веснянки
- 4) Направо внизу: Дівчата перуть на річці.

Молода українська фільмова індустрія ще не може похвалитися загальною в цілому світі звисними зірками, як ними може похвалитися, наприклад, американська. Та зрештою інакше й бути не може: впливає це з того, що вона ще молода. Американський фільмовий промисл у своїх початках теж не мав загально звисних акторів, акторок, директорів і техніків. Виробилося це все доперва з часом, по довгих роках розвою.

Завданням саме української фільмової індустрії буде таких акторів, директорів і техніків виробити. Дасть це без сумніву не лише вклад у загальну скарбницю українських культурних надбань, але й дасть теж заняття й зарібок відповідному числу українських людей.

На основі дотеперішнього досвіду вже нині можна сказати, що це все досягнути буде можливо. Вже з цього досвіду можна зробити висновок, що вироблення відповідних артистичних і технічних сил лежить у межах нашої можливості. При відповідній добрій волі наших людей, при відповідній охоті наших грошовитих людей вложити в це діло свої гроші, при відповідній поперті української преси й українського громадянства справа

певно піде скоро вперед і може вже за кілька років ми будемо мати в Америці кілька людей з фільмової індустрії, які будуть у світі так широко відомі, як американські фільмові зірки, як Джовні Крофорд, як Роберт Тейлер, як Волтер Дисні.

Хто може сказати, що між ними будуть, які були заняті при виробі фільми „Маруся”, не було вже таких людей, котрим доля судить стати звисними, а може й славними?

Для заспокоєння загально помітного зацікавлення питаннями, хто й що робив при цій фільмі, подаю імена цих осіб, працю, яку кожна з них виконувала, та стараюся дати деяку характеристику особі на цьому становищі в фільмі.

Хочу передовсім познайомити читачів з нашими фільмовими акторами й акторками, що виступали в „Марусі”.

Роль Марусі відіграла панна Стефанія Мельник, роджена в Америці, що пізнала по її вимові. Красуня з карими очима; висока, струнка, з великими здібностями до драми.

Гриця грав п. Микола Стегніцький, теж роджений в Америці. Молодий, гарний парубок.

Хома — п. П. Чорнюк, м. Скала, Галичина; досвідчений артист, відомий іще з краю.

Галина — панна Галя Трояцька, з Києва. Гарна, весела, жартівлива. Має добрий голос і добре танцює.

Дарина — панна Стефанія Вербовецька, українка з Канади; красуня з великими блакитними очима. Ніжна, чутлива.

Оксана — пані Галя Трояк, українка з Канади; мінйяторна, лагідна. Типова „інженю”. Артисти прозвали її „Чепурус” — завше вона чепуренька, гарненька.

Потоп — п. Микола Новак, родом з м. Рогатин, Галичина. Гарний, певний усього, що робить. Добрий як у драматичних, так і в ліричних моментах.

Степаніда — пані Софія Безручко, Велика Україна.

Дмитро — п. Михайло Скопоробогач, родом з села Завалів, Галичина. Молодий, талановитий. Своєю яскравою веселістю захоплює всіх.

Василь — п. Кулик, з Канади. Жвавий, стрункий парубок.

Мати Марусі — п. Гупалова, родом з Поморян, Галичина.

Мати Гриця — п. Скубова, с. Іванівка, Галичина.

Мати Хоми — п. Кобзар, с. Токи, Галичина. Це типові наші українські жінки. Вони широ, правдиво переживають драму своїх дітей.

Батько Марусі — п. Федір Бражник, м. Богуслав, Вел. Україна.

Дід Василь — п. А. Станіславський, Лубянки Вішні, Галичина. — Це типові українські селяни, які сприяють українському кольоритові в цій картині.

Староста — п. Котович, Біла Церква, Вел. Укр. Чудовий тип заможного українського козака.

Мало хто знає цих артистів нині, але після першого висвітлення картини, вони будуть відомі кожному українцеві.

Циганку грала пані Лідія Ординська, відома артистка української сцени й гарна спі-

вачка. Щирість та природність кожного кроку артистів вражає до глибини душі. Трагічного чи смішного вони досягають не дешевими триками, як це часом роблять нездалі професійні артисти, а цілком просто та природно виявляють душу нашого селянина, бо вони всім серцем переживають те, що грають.

Серед танцюристів відзначається п. Мирослав Лехів, українець з Канади. Гарна постава, стриманість рухів та художні кроки роблять його артистом високої марки.

На долю артиста-майлара п. Кучмака випала велика частина художньої праці. Він утворив „пакет” (мініятуру) всього села — всі хати, церкву — й сам доглядав за детальним виконанням кожної дрібниці. Завше веселий, лагідний, ввічливий. Безліч непомітної, ріжнومانітної праці робить п. Кість. Праці досить невдалої, але без неї неможлива булаб вистава фільми. Він теж вивів українські танці.

Треба ще згадати п. Скубову, яка давала всю обстанову для хатніх сцен, прегарно вишиті подушки, рушники, килими.

Художню частину веснянок (гагілок) провела пані Кошиць. Вонаж доглядала художньої та національної правдивості в костюмах артистів.

Костюми виготовив п. Федір Бражник. Обстанову в хаті й церкві робив п. Станіславський.

Музику зложив і оркестрою диригував п. Роман Придакевич. Ежисурою займався п. Лев Булгаков.

Накінець треба згадати участь людини, котрої імення звісне вже давно в цілому світі: п. маестра Олександра Кошиця. В межах його обов'язків та ділянки була музична частина картини, її етнографічний бік та загально український характер. Його участь у фільмі є запорукою її артистичної вартості. Вистар-

чить згадати, що до свого хору в фільмі „Маруся” проф. Кошиць набирав зо своїх співаків, що колись з ним обіхали з українською піснею ввесь світ.

П. К. Л.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСКА АВДИЦІЯ НА РАДІО.

Дуже цікаво було мені читати допис п. Теодора Свистуна з Філядельфії, Па., п. з. „Українські Радіові Програми”, в Свободі, ч. 182. Це була відповідь на мій допис з числа 177. З огляду на це, що в українських радіових програмах є зацікавлена українська суспільність, уважаю за конечне відповісти п. Свистуну.

Пишучи допис до 177-го числа, я мав на думці всі наші радіові авдиції, які я вже мав спробою почути, а не лише авдицію п. Свистуна. Керуючись цим, що українській авдиції є справою ширшого круга української суспільності в Злучених Державах — я забрав голос у цій справі. І всяка дискусія є добра, коли вона розумна та здорова, та коли дискусант придержується правил. Одначе п. Свистун відбив справжньої теми, почав обправдувати себе, як „тяжко працює, а також некидуватися на М-шовича, себто мене. Одначе тому, що я думаю, що справжній патріот не повинен ніколи велитися успіхами своєї праці в користь суспільності, а також тому, що часопис не є на це, щоб М-шович, чи Свистун, висказували свої жалі, я говоритиму далше лише загально про радіові програми, які в них недостає та як ми моглиб їх усунути.

Сьогодні радіо має великий вплив та доступ до широких мас. Тому ми повинні в відповідний спосіб попровадити їх в ділянку культурно-політичній. Ділянка політична мусить бути закріплена патріотизмом.

Реасумуючи це все разом, заповідачі повинні звернути більшу увагу на вартість наших програм, бо маємо їх вже сьогодні приблизно з десять, яких слухають тисячі слухачів. На основі досвіду з минулого мусимо творити краще на майбутне.

М-шович.

ставників У. Р. Союзу та з „Народної Волі”.
Та видно останнім є вигідніше стояти збоку і, захвавши руки в кишені, дивитися, що з того вийде. Чехати, немов круки на пахло, що ану їм невдасть! Тож то буде що критикувати!! Тожто буде з чого сміятись!!!

НЕ ТУДИ ДОРОГА.

В той спосіб ми не зайдемо до своєї національної цілі. В кожній нації є політичні тертя, політичні ріжниці, а навіть політична ривалізація. Але також у кожнім народі бувають річні, біля яких по-уважно скупитися вся суспіль-

ність. А бодай повинні скупитися ті всі партії, групи й організації, які запевняють суспільність, що добро даного народу лежить їм на серці. Бо є такі партії і групи, які не признають народної ідеї за найвищу. Вони за найвищу ціль признають інтерес якоїсь одної класи, чи якогось інтер-націоналу. Від тих людей нема що сподіватися якось доказів всенародної солідарності. Алеж бо „Народна Воля” твердить, що її одноступі це навіть націоналісти!! Чи в об-диччї цього твердження радість „Народної Волі”, що збірники на всесвітню виставу йдуть пиняво — не творить несмачного дисонансу?

